

QORTI TAL-APPELL

IMHALLFIN

**S.T.O. PRIM IMHALLEF SILVIO CAMILLERI
ONOR. IMHALLEF TONIO MALLIA
ONOR. IMHALLEF JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta ta' nhar il-Gimgha 2 ta' Marzu 2018

Numru 17

Citazzjoni numru 469/12 JRM

Saviour sive Sunny u Maria konjugi Muscat

v.

Joseph u Maria Dolores konjugi Baldacchino

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tal-atturi konjugi Muscat li qed jitolbu li din il-Qorti tirrevoka d-digriet moghti mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fid-9 ta' Marzu 2017 li permezz tieghu l-istess Qorti cahdet it-talba tagħhom li jigu kjamat fil-

kawza l-konjugi Dobbin li skont l-istess rikorrenti huma l-proprietarji tal-fond imsemmi fir-rikors promotur taghhom fil-konfront tal-konvenuti li pero` qed jallegaw li għadhom il-projejtarji tal-bejt sovrastanti. Il-Kawza hija dwar l-gholi ta' opramorta divisorja bejn il-proprietajiet tal-partijiet.

Qabel xejn il-Qorti trid ukoll tiddeciedi dwar rikors iehor tal-atturi li permezz tiegħu talbu korrezzjoni fl-istess rikors tagħhom peress li isimhom kien erronjament indikat bhala Baldacchino. Huwa evidenti li d-difensur tagħhom hadet zball billi kitbet kunjom il-konvenuti minflok dak tagħhom. Ai termini tal-Artikolu 175 (2) (mhux 175 (1) kif bi zball tnizzel fir-rikors) din il-Qorti **qed tilqa' din it-talba**, kif għandha s-setgha li tagħmel, peress li tali korrezzjoni ma hijex ta' hsara tal-kontro parti, kontrarjament għal dak li qed jinsitu l-konvenuti. Infatti s-subinciz in kwistjoni jghid hekk:

(2) *Kull qorti fi grad ta' appell tista' wkoll tordna jew tippermetti, f'kull żmien sas-sentenza, li jissewwa kull żball fir-rikors li bihom ikun tressaq l-appell jew fit-tweġiba, kif ukoll kull żball fl-isem tal-qorti li tkun tat is-sentenza appellata, jew f'dak tal-partijiet,(sottolinear tal-Qorti).*

F'dik id-decizjoni tagħha li qed tigi appellata, il-Qorti iddeċidiet illi: “*Billi l-kwistjoni dwar it-tieni eccezzjoni mqajjma mill-imharrkin għadha mhix rizolta, u għalhekk ir-raguni imsemmija fid-digriet tagħha (tas-16 ta' Ottubru 2013) fuq imsemmija għadha fis-sehh; tichad it-talba u tirrisreva u tipprovd kif mehtieg fil-waqt xieraq dwar il-mixi l'quddiem tal-kawza ...*”

Ghalhekk il-Qorti kienet gia` cahdet it-talba biex jissejhu fil-kawza l-konjugi Dobbin u dan kien it-tieni tentattiv tal-atturi f'dan is-sens. L-istitut tal-kjamat fil-kawza gie definit hekk fil-kawza **Joseph Riolo proprio et nomine v. Carmel Muscat** deciza min din il-Qorti fil-15 ta' Marzu, 1991:-

"L-istitut (tal-kjamat fil-kawza) jaqdi diversi funzjonijiet procedurali, principalmente:

"(a) dak li jintegra gudizzju fejn ikun hemm diversi konvenuti li jkollhom jigu mharrka u xi whud minnhom jithallew barra.

"(b) Dak li jissalvagwardja d-drittijiet ta' min ikun indirettamente interessat fl-ewwel azzjoni gudizzjarja u li aktarx ggib warajha azzjoni ohra bhala konsegwenza tagħha....." (Ara wkoll Vol. LXIX.i.96, Vol. LXXIX.ii.1110 kif ukoll "C. Mamo vs B. Abela" deciza minn din il-Qorti fl-4 ta' Frar, 2000 u Booker noe vs Camenzuli et, deciza minn din il-Qorti fil-5 ta' Ottubru 2001).

F'din il-kwistjoni l-ewwel Qorti cahdet it-talba fir-rigward ghaliex it-tieni eccezzjoni li ghaliha hemm riferenza fid-digriet appellat hija fis-sens li l-konvenuti mhumix il-legittimi kontraditturi. Din l-eccezzjoni għadha ma gietx sorvolata ghaliex ma hemmx decizjoni fuqha. Kwindi jekk l-istess eccezzjoni tigi michuda ikun hemm lok għal decizjoni ohra fir-rigward tal-kjamata in kawza mentri jekk tigi akkolta l-kawza tigi fi tmiemha. Għalhekk f'dik l-eventwalita` il-kjamata in kawza isservi biex jigu sostitwiti l-konvenuti b'ohrajn (l-istess kjamati) – xi haga mhux permissibbli skont diversi decizjonijiet tal-Qrati tagħna ara per ezempju

s-sentenza **Bellizzi v. Awtorita` Marittima**, Qorti Kostituzzjonal, 30 ta'

Meju 2003, fejn intqal illi:

"*Illi in tema legali, din il-Qorti, ghar-rigward tal-istitut talkjamata fil-kawza, tagħmel referenza ampja ghassentenza mogħtija minn din il-Qorti fis-sentenza fl-ismijiet "Teresa armla Cilia vs Vincenzo Drago et" deciza fit-3 ta' Frar 1960, kif ukoll ghall-kazistika hemm indikata. F' dik is-sentenza, ..il-Qorti, wara li rribadiet il-principju li -fondament tal-istitut tas-sejha fil-kawza huwa l-interess li l-persuna jkollha fl-esistu tal-gudizzju, osservat hekk: "Illi huwa minnu li gie hafna drabi deciz minn dawn it-Tribunali li l-kjamata in kawza mhix ammissibbli meta l-interess tal-persuna li għandha tigi kjamata kien jesisti mill-bidu tal-procediement, imma għusrisprudenza lokali altrettantu awtorevoli, bazata fuq studju aktar penetrattiv tal-istess għurisprudenza relattiva affermat li dak l-principju li gie fuq enunzjat huwa sod u veru meta l-konvenut inizjali jkun persuna assolutament estranea u ma jkollu ebda interress fil-kawza għar-raguni logika li f' kazi simili bil-kjamata ikun hemm sostituzzjoni tal-konvenut mill-persuna tal-kjamata, mentri jekk il-konvenut inizjali, ghalkemm ma jkunx l-uniku interessat fil-fatt ikollu ukoll interress fil-kawza, l-istess kjamata ta' interessati ohra mal-konvenut inizjali u originarju, li jkollu interress, il-procedura invokata ma tkunx qiegħda tapporta ebda sostituzzjoni, imma biss reintegrazzjoni tal-process u kwindi l-istess hija permessa u sostenibbli.*

"[ara PA Civili 8 Frar 1936. **Modesta Borg vs Antonio Delia Vol.XXIX.II.970; PA Civili 30 ta' Novembru 1935 Pulis vs Ellul deciza fil-meritu imma l-punt tal-kjamata fil-kawza deciz fit-2 ta' Meju 1935 fl-istess kawza inedita; PA Civili 8 Lulju 1901 Bonavia vs Dr.Ross Vol.XVIII.II.52; PA Civili 3 Ottubru 1907 Pace vs Scicluna Vol.XX.II.362, u Appell dezert fit-18 ta' Dicembru 1920 Kummerc 21 Jannar 1919 Zahra vs Scicluna Vol.XXIV.III.739 f' liema l-ahħar sentenza l-Imħallef sedenti qal inekwivokabilment li: "Che quando non si tratti di rinnovare il procedimento, sostituendo alla parte originariamente citata, una persona diversa, ma bensì di integrare il-procedimento coll' aggiunta di un individuo che si riconosce avere interesse nello stesso, la chiamata in causa si deve ammettere"].**

Għalhekk kellha ragun l-ewwel Qorti li qabel ma jigi deciz jekk il-konvenuti humiex legittimi kontraditturi, it-talba għas-sejha fil-kawza tal-konjugi Dobbin ma tistax tigi kkonsidrata.

Ghal dan il-motiv il-Qorti fil-waqt li tilqa' t-talba ghall-korrezzjoni billi minflok Baldacchino jidhol il-kunjom Muscat kif mitlub fir-rikors tas-26 ta' April 2007, tichad l-appell. L-ispejjez ta' dan l-incident a kariku tal-appellant.

Silvio Camilleri
Prim Imhallef

Tonio Mallia
Imhallef

Joseph Azzopardi
Imhallef

Deputat Registratur
df